

М.Қозыбаев атындағы СҚМУ СКГУ им. М. Козыбаева	Тармақтарды өзгерту Изменение пунктов	Басылым: екінші Издание: второе
Процесс түрінің ережесі Положение процессного вида	СҚМУ ПТЕ 86 ПП СКГУ 86	1 беттің 26 Стр. 1 из 26

БЕКІТЕМІН:

М. Қозыбаев атындағы

СҚМУ ректоры

 С.М. Өмірбаев

2019 ж. « 10 » 04

«М. Қозыбаев атындағы СҚМУ Хабаршысы» ғылыми журналы туралы

ЕРЕЖЕ

1. ҚОЛДАНУ АЙМАҒЫ

- 1.1. Осы Ереже «М. Қозыбаев атындағы СҚМУ Хабаршысы» журналын шығару үшін ұйымдастырылу және дайындау тәртібін реттейді.
- 1.2. Осы Ереже Ғылыми-әдістемелік және патенттік-лицензиялық бөлімнің қызметкерлері және редакция алқасының мүшелерімен орындалуы міндетті түрде.

2. НОРМАТИВТІК СІЛТЕМЕЛЕР

- 2.1. Осы Ереже келесі құжаттар негізінде әзірленді:
 - ҚР 2007 жылғы 27 шілдедегі «Білім беру туралы» Заңы;
 - ҚР 1999 жылғы 23 шілдедегі № 451-І «Бұқаралық ақпарат құралдары туралы» Заңы;
 - «Журналдар, жинақтар, ақпараттық басылымдар. Жарияланатын материалдарды баспалық ресімдеу», метрология және сертификаттау, стандарттау бойынша Мемлекетаралық Кеңеспен қабылданған МЕСТ 7.5.-98 бойынша мақалаларды ресімдеу стандарты (хаттама №1:3-98 1998 жылдың 28 мамырынан);
 - «Библиографиялық жазба. Библиографиялық сипаттама. Жалпы талаптар мен құрастыру ережелері» стандарттау бойынша Мемлекетаралық Кеңеспен қабылданған ГОСТ 7.1.-2003 бойынша мақалаларды ресімдеу стандарты (хаттама №12 2003 жылдың 2 шілдесінен);
 - Ғылыми қызметтің нәтижелерін жариялауға ұсынылатын ғылыми басылымдар тізбесіне енгізуге қойылатын талаптар (ҚР Білім және ғылым Министрінің № 20 2016 жылдың 12 қаңтардағы бұйрығы).

3. БЕЛГІЛЕР МЕН ҚЫСҚАРТУЛАР

БПБ	Баспа-полиграфиялық бөлім.
ҒӘЖПЛБ	Ғылыми-әдістемелік және патенттік-лицензиялық бөлім.
ҒТК	М. Қозыбаев атындағы Солтүстік Қазақстан мемлекеттік университеті Ғылыми-техникалық кеңес.
Университет	М. Қозыбаев атындағы Солтүстік Қазақстан мемлекеттік университеті.
Хабаршы	М. Қозыбаев атындағы СҚМУ Хабаршысы.

М.Қозыбаев атындағы СҚМУ СКГУ им. М. Козыбаева	Тармақтарды өзгерту Изменение пунктов	Басылым: екінші Издание: второе
Процесс түрінің ережесі Положение процессного вида	СҚМУ ПТЕ 86 ПП СКГУ 86	2 беттің 26 Стр. 2 из 26

4. ЖАЛПЫ ЕРЕЖЕЛЕР

- 4.1. Хабаршы тоқсан сайынғы төрт серияда шығарылады:
 - әлеуметтік-гуманитарлық;
 - жаратылыстану және ауыл шаруашылық;
 - техникалық;
 - педагогикалық ғылым.
- 4.2. Мақалалардың басылым тілдері – қазақ тілі, орыс тілі, ағылшын тілі және басқа тілдер.
- 4.3. Хабаршыда толық аяқталған ғылыми-зерттеу жұмыстары (5-10 бет көлемінде), ғылыми қоғамдастыққа маңызды әзірлемелер туралы қысқыша хабарламалар жарияланады.
- 4.4. Сыни пікірлер бас редактордың немесе шығарылатын серияның жауапты хатшысының тапсырмасынан кейін қабылданады. Сыни пікір ұсынатын автор, алдымен бас редакторға немесе шығарылатын серияның жауапты хатшысына жүгінеді.
- 4.5. Хабаршының бір сериясында 20-25 мақала жарияланады (шамамен 100 бет).
- 4.6. 4 серияның редколлегия құрамы ҒТК отырысында қарастырылып, ректор бұйрығымен бекітіледі.
- 4.7. Редакция алқасы бас редактордан, жауапты хатшыдан және редакция алқасының мүшелерінен тұрады. Жауапты хатшы және редакция алқасының мүшелері тиісті бағыттың Н-индексті мамандардан құралады. Сондай-ақ, редакция алқасы шетелдік мамандарды да қамтиды.
- 4.8. Техникалық хатшы ҒӘЖПЛБ маманы болып табылады, Хабаршының техникалық ресімделуіне жауапты және журналдың мазмұнына жауапты емес.
- 4.9. Авторлар үшін мақаланы ресімдеуге қойылатын талаптар Хабаршының әр томында көрсетіліп, Хабаршының www.nkzu.kz/vestnik сайтында орналастырылады.

5. РЕДАКЦИЯЛЫҚ САЯСАТ

- 5.1. Авторлар ғылыми нәтижелердің дұрыстығына және маңыздылығына, сондай-ақ, жұмыс мазмұнының ғылыми өзектілігіне жауапты.
- 5.2. Бұрын жарияланған мақаланың қолжазбалары немесе басқа баспаға жіберілген мақалалар – қабылданбайды.
- 5.3. Мәтінді Хабаршыда жариялауға ұсыну барысында, авторлар кепілдік береді:
 - жұмыс бұрын жарияланбаған және басқа журналда шығарылуда қарастырылмаған, сондай-ақ, жариялау барлық авторлармен немесе жұмыс жүргізілген жауапты органдармен мақұлданған;
 - егер жұмыс қабылданатын болса, басқа журналда ағылшын немесе кез келген басқа тілде сол нысанда жарияланбайды, оның ішінде, электронды түрде авторлық құқық иесінің жазбаша келісімінсіз жарияланбайды;
 - ұсынылатын жұмыс толығымен түпнұсқа күйінде, егер басқа авторлардың жұмыстары пайдаланылған болса, тиісті библиографиялық сілтемелер көрсетіледі.
- 5.4. Қабылданған мақалалардың түпнұсқалығы антиплагиат жүйесін пайдалана отырылып тексеріледі.
- 5.5. Ұсынылған мақалаларға тиісті бағыттағы редакция мүшесіне енбейтін екі тәуелсіз ғалымдардың және редакция мүшесінің ішіндегі жетекші маманның пікірі жазылады.
- 5.6. Хабаршыда мақаланы жариялау тегін.

М.Қозыбаев атындағы СҚМУ СКГУ им. М. Козыбаева	Тармақтарды өзгерту Изменение пунктов	Басылым: екінші Издание: второе
Процесс түрінің ережесі Положение процессного вида	СҚМУ ПТЕ 86 ПП СКГУ 86	3 беттің 26 Стр. 3 из 26

6. АВТОРЛАР ҮШІН НҰСҚАУЛЫҚ

- 6.1. Хабаршыда әлеуметтік-гуманитарлық, жаратылыстану және ауыл шаруашылығы ғылымдары, техникалық және педагогикалық ғылымдар саласындағы түпнұсқалық зерттеу нәтижелері және критикалық шолулар жарияланады.
- 6.2. Авторлар ғылыми нәтижелердің дұрыстығына және маңыздылығына, сондай-ақ, жұмыс мазмұнының ғылыми өзектілігіне жауапты. Плагиат жіберілмейді. Қабылданған мақалалардың түпнұсқалығы антиплагиат жүйесін пайдалана отырылып тексеріледі.
- 6.3. Мақалалардың басылым тілдері – қазақ тілі, орыс тілі, ағылшын тілі.
- 6.4. Бұрын жарияланған мақаланың қолжазбалары немесе басқа баспаға жіберілген мақалалар– қабылданбайды.
- 6.5. Мәгінді журналда жариялауға ұсына отырып, авторлар:
 - жұмысты ұсына отырып, жұмыс толығымен түпнұсқа күйінде, егер басқа авторлардың жұмыстары пайдаланылған болса, тиісті библиографиялық сілтемелер көрсетуге куәландырады;
 - жұмыс бұрын жарияланбаған;
 - мақала басқа шығарылу редакциясында қарастырылмайды;
 - жариялау барлық авторлармен немесе жұмыс жүргізілген жауапты органдармен мақұлданғандығына;
 - егер жұмыс қабылданатын болса, басқа журналда ағылшын немесе кез келген басқа тілде сол нысанда жарияламауға, оның ішінде, электронды түрде авторлық құқық иесінің жазбаша келісімінсіз жарияламауға кепілдік береді.
- 6.6. Жариялауға ұсынылған материалдар физика, математика, механика, информатика, биолгоия, медицина, геология, химия, экология, қоғамдық және гуманитарлық ғылымдар және т.б. саладағы өзекті мәселелердің ғылыми зерттеулер қорытындыларын қамту және бұрын жарияланбаған, басқа басылымдарда жариялауға арналмаған болуы тиіс. Жариялауға толық аяқталған нақты, әрі қысқа ұсынылған ғылыми зерттеу жұмыстары қабылданады. Сондай-ақ, журналда жаңаша және ғылыми қоғамдастыққа маңызды сыни пікірлер әзірлемелері жарияланады (көлемі 2-3 бет). Сыни пікірлер бас редактордың немесе шығарылатын серияның жауапты хатшысының тапсырмасынан кейін қабылданады. Сыни пікір ұсынатын автор, алдымен бас редакторға немесе шығарылатын серияның жауапты хатшысына жүгінеді.
- 6.7. Ұсынылған мақалаларға тиісті бағыттағы редакция мүшесіне енбейтін екі тәуелсіз ғалымдардың пікірі жазылады. Рецензентті таңдаумен жариялау туралы түпкілікті шешім қабылдау шығарылатын серияның редакция алқасы шығарады.
- 6.8. Мақала мәтініне:
 - мақаланың тақырыбына қатысты, алғашқы ақпаратты беретін, **Кіріспе**; зерттеудің мақсаты мен міндеттерін, өзектілігі мен жаңалығын сипаттайды;
 - **Зерттеу әдістері**. Бұл бөлімде зерттеудің орындалу реттілігі сипатталады және пайдаланылған әдістерді таңдау негізделеді; эксперимент, байқау жүргізу үшін материалдар, құралдар, жабдықтар және басқа жағдайлар;
 - зерттеудің нақты нәтижелерін (мәтін, кестелер, графиктар, диаграммалар, теңдеулер, фото суреттер, суреттер) білдіретін **Зерттеу нәтижелері**;
 - зерттеудің алынған нәтижелерін түсіндіруді қамтитын **Пікірталас**, оның ішінде;
 - алынған нәтижелердің зерттеу гипотезасына сәйкестігі;

М.Қозыбаев атындағы СҚМУ СКГУ им. М. Козыбаева	Тармақтарды өзгерту Изменение пунктов	Басылым: екінші Издание: второе
Процесс түрінің ережесі Положение процессного вида	СҚМУ ПТЕ 86 ПП СКГУ 86	4 беттің 26 Стр. 4 из 26

- зерттеудің шектеулігі және оның нәтижелерін жалпылау;
 - тәжірибелік қолдану бойынша ұсыныстар;
 - болашақ зерттеулерді бағыттау бойынша ұсыныстар;
 - мақала бөлімдерінің қысқаша қорытындыларын, оларда берілген тұжырымдамаларды қайталаусыз қамтитын, **Қорытынды**;
 - **Әдебиет** жатады.
- 6.9. Мақалалар техникалық талаптарына сай жасалынған электронды түрде (e-mail: vestnik_skgu@mail.ru) Ғылым департаменті, ҒӘЖПЛБ-не тапсырылады (Қосымша 1):
- 6.9.1. Мақала мәтіні 5-10 бет көлемінде (қысқаша хабарламаларға 2-3 бет) Word редакторында, бір интервал, Times New Roman қарпімен басылуы тиіс. Беттің параметрлері: А4 форматында, жиегі барлық жағынан 2,5 см.
- 6.9.2. Мақала **ӘОЖ** (Әмбебап ондық жіктеу) индексінен басталады. Қою шрифтпен, 12 қарпімен, сол жақ тұста жазылады. Төменде сол жақ шеті бойынша 12 бт бас, қалың қаріптермен **ҒТАМР** (Ғылыми-техникалық ақпараттың мемлекетаралық рубрикаторы) орналасады. Бір жолдан кейін ортасында, тасымалдаусыз, қызыл жолсыз, нүктесіз, 12 бт бас, қалың қаріптермен мақаланың атауы орналасады.
- 6.9.3. Бір жолдан кейін беттің ортасында үлкен әріптермен мақаланың атауы, тасымалдаусыз, нүктесіз, 12 қарпімен, қоюмен жазылады. Келесі жолда – автордың аты-жөні кәдімгі қою қаріппен, 12 қаріп, беттің ортасында, тасымалдаусыз жазылады. Жаңа жолда жақшаның ішінде автордың қызмет орны, қаласы, республикасы, беттің ортасында 12 қарпімен, курсивпен жазылады.
- 6.9.4. Мақаланың аты, автордың аты-жөні, жұмыс орны үш тілде (қазақ, орыс, ағылшын) көрсетіледі. Егер автордың мақаласы қазақ тілінде болса, онда алдымен мақаланың атауы қазақ тілінде, содан кейін басқа екі тілде орналастырылады. Егер мақала ағылшын тілінде болса – ұқсас жасалады.
- 6.9.5. Екі жолдан кейін беттің ортасынан **Андатпа** 10 қаріп, қою қаріппен жазылады, одан кейін ені бойынша шектеулі абзацпен 1 см жазылады. Андатпа 3 тілде жазылуы тиіс (қазақша, орысша, ағылшынша), бір-бірінің арасында 1 жол тастап жазылады. Андатпада мақаланың мақсаты, міндеті, жұмыс әдістері мен нәтижелері және нәтиженің қолдану аймағы беріледі.
- 6.9.6. Келесі жолда түйін сөздер көрсетіледі (5 сөзден кем емес).
- 6.9.7. Екі жолдан кейін мақаланың негізгі мәтіні 12 қарпімен, кәдімгі қаріппен, 1 см абзацпен жазылады. Әдебиет дерек көздеріне жасалатын сілтемелер тік жақшада беріліп, әдебиеттер тізім бойынша беріледі, мысалы: [1, 15-17 б].
- 6.9.8. Суреттер, фотосуреттер және графикалық материалдар топтастырылып, нақты сапалы болу керек.
- 6.9.9. Екі жолдан кейін беттің ортасынан **Әдебиет** 10 қарпімен, қою қаріппен жазылады. Әдебиеттер тізімі кәдімгі қаріппен, 10 қаріп, 1 см абзацпен жазылады. Мысалы:
1. Иванов А.А. Процессы протаивания грунта // Доклады НАН РК. – 2007. – № 1. – С. 16-19.
 2. Петров А.Ф. Теплообмен в дисперсных средах. – М.: Гостехиздат, 1994. – 444 с.
 3. Наурызбаев А.С. История Центральной Азии: концепции, методология и новые подходы // Мат-лы междунар. научн. конф. «К новым стандартам в развитии общественных наук в Центральной Азии». – Алматы: Дайк-Пресс, 2006. – С. 10-17.
- 6.10. Мазмұны бойынша жоғарыда көрсетілген талаптарға сай емес және дұрыс ресімделмеген мақалалар жарияланбайды, сонымен қатар, авторға қайтарылмайды.

М.Қозыбаев атындағы СҚМУ СКГУ им. М. Козыбаева	Тармақтарды өзгерту Изменение пунктов	Басылым: екінші Издание: второе
Процесс түрінің ережесі Положение процессного вида	СҚМУ ПТЕ 86 ПП СКГУ 86	5 беттің 26 Стр. 5 из 26

7. М. ҚОЗЫБАЕВ АТЫНДАҒЫ СҚМУ ХАБАРШЫСЫН ДАЙЫНДАУДЫҢ ЖЕДЕЛ АЛГОРИТМІ

- 7.1. Жариялауға ұсынылатын мақала электронды түрде vestnik_skgu@mail.ru пошталық мекен-жайына жіберіледі.
- 7.2. «М. Қозыбаев атындағы СҚМУ Хабаршысы» тоқсанына бір рет төрт бағыт бойынша шығады: жаратылыстану және ауыл шаруашылығы ғылымдары, әлеуметтік – гуманитарлық ғылым, педагогикалық ғылым, техникалық ғылым. Қабылдау мерзімі, мақалаларды қарау және баспадан шыққандағы журнал нөмірі:
 - 7.2.1. №1 – 15 ақпанға дейін мақалаларды Қабылдау мерзімі, 16-нан 28 ақпанына дейін редакция қарастырады, 30 наурызға дейін баспада шығуы;
 - 7.2.2. №2 – 15 мамырға дейін мақалаларды Қабылдау мерзімі, 16-нан 30 мамырына дейін редакция қарастырады, 30 маусымға дейін баспада шығуы;
 - 7.2.3. №3 – 15 тамызға дейін мақалаларды Қабылдау мерзімі, 16-нан 30 тамызына дейін редакция қарастырады, 30 қыркүйекке дейін баспада шығуы;
 - 7.2.4. №4 – 15 қарашаға дейін мақалаларды Қабылдау мерзімі, 16-нан 28 ақпанына дейін редакция қарастырады, 30 қарашаға дейін баспада шығуы;
- 7.3. Қабылданған мақалалардың түпнұсқалығы «Антиплагиат» жүйесін пайдалана отырылып тексеріледі. Техникалық хатшы мақалаларды «Антиплагиат» жүйесі арқылы тексерістен өткізу үшін бағдарламалау және ақпараттық контент бөліміне жібереді.
- 7.4. Журналда жариялану үшін түпнұсқалығы 70% кем болмайтын мақалалар мақұлданады.
- 7.5. Егер де, түпнұсқалығы 55-69% интервалында болса, мақала толықтырылуға қайтарылады. Жұмыстары қайтарылған авторлар өз жұмыстарын 5 күн ішінде қайтару керек.
- 7.6. Бірегейлігі төмен жұмыстар (55% аз) редакция мүшелерімен қаралмайды.
- 7.7. Мақұлданған жағдайда техникалық хатшы мақалаларды қабылданған күйінде шығарылатын серияның жауапты хатшысына электрондық нұсқада жібереді.
- 7.8. Жауапты хатшы мақалалардың қолжазбаларын редакция мүшелеріне жібереді.
- 7.9. Редакция мүшелері тиісті бағыттағы редакция мүшесіне енбейтін екі тәуелсіз ғалымды таңдайды.
- 7.10. Редакция мүшелері пікір дайындайды.
- 7.11. Редакция мүшелері екі пікірді жауапты хатшыға бес жұмыс күнінен кешіктірмей тапсыруы қажет.
- 7.12. Пікірді жауапты хатшыға және ҒӘЖПЛБ-не электронды нұсқада (word file) және қол қойылған түпнұсқаны қосымша нысанымен тапсырады (Қосымша 2). Шешім түрлері мынадай болып келеді:
 - түзетусіз жариялау;
 - аздаған түзетулермен жариялау;
 - мүлде жарияламау.
- 7.13. Мақаланы жариялау туралы шешім рецензент пікірімен сәйкес келмеген жағдайда, шығарылатын шешімді редакция мүшелері қабылдайды.
- 7.14. Журнал жариялынымына (қағаз күйінде) ұсынылатын авторлардың тізімі Ғылым департаментінің ҒӘЖПЛБ-не нысанға алынған кестеге сәйкес жіберіледі:

М.Қозыбаев атындағы СҚМУ СКГУ им. М. Козыбаева	Тармақтарды өзгерту Изменение пунктов	Басылым: екінші Издание: второе
Процесс түрінің ережесі Положение процессного вида	СҚМУ ПТЕ 86 ПП СКГУ 86	6 беттің 26 Стр. 6 из 26

Нөмірі	Авторы	Мақала тақырыбы	Шешім		
			берілген күйде жариялау	түзетуден кейін жариялау	мүлде жариялам ау

күні

редакцияның жауапты хатшысы, аты-жөні, қолы

- 7.15. Техникалық хатшы авторларға редакция мүшелерінің шешімі жайлы (электронды пошта арқылы) және рецензенттердің пікірі жайлы хат жібереді. Хатта пікір жазушы жайлы ақпарат таратылмайды.
- 7.16. Түзетуге қайтарылған қолжазбалар хабарлама алғаннан кейін, редакцияға 5 күннен кешіктірілмей қайтарылуы тиіс. Уақытынан кешіктірілген қолжазбалар редакция мүшелерімен қарастырылмайды.
- 7.17. Түзетілген қолжазбалар түпкі шешім қабылдау үшін жауапты хатшыға жіберіледі.
- 7.18. Жауапты хатшы жариялауға қабылданған нақты тізімді жасап, техникалық хатшыға жібереді.
- 7.19. ҒӘЖПЛБ жетекшісі мақалалардың талапқа сай ресімделуіне қадағалау жасайды.
- 7.20. Техникалық хатшы Хабаршының пилоттық нұсқасын даярлап, келісім жасау үшін электронды түрде жауапты хатшыға және редакция мүшелеріне жібереді.
- 7.21. Хабаршының пилоттық нұсқасы басылып, редакция мүшелеріне бекітуге жіберіледі. Редакция мүшелерінің жауапты хатшысы және ҒӘЖПЛБ жетекшісі жариялау туралы ұсынысқа қол қояды (Қосымша 3). Ұсыныс ғылым департаментінің директоры мен Ғылым және инновацияларының проректорымен келісіледі.
- 7.22. Хабаршыны шығару туралы соңғы шешімді бас редактор мен Ғылым және инновацияларының проректорымен қабылданады.
- 7.23. Техникалық хатшы бекітілген таралымы 100 дана Хабаршыны БПБ-не басып шығаруға жібереді.
- 7.24. Хабаршының мазмұны университеттің www.nkzu.kz/vestnik сайтында орналастырылады.
- 7.25. Техникалық хатшы мақалаларды талапқа сәйкес қалыптастырады және репозиторийде жариялау үшін ҒӘЖПЛБ-ге жібереді.
- 7.26. ҚР «Бұқаралық ақпарат құралдары туралы» Заңына сәйкес, БАҚ меншік иесі мерзімді басылымдардың міндетті тегін даналарын келесі сатыға жібереді:
 - ҚР Мәжіліс кітапханасы;
 - ҚР Ұлттық кітапханасы;
 - ҚР Ұлттық кітап палатасы;
 - ҚР ақпараттар және мұрағаттар комитеті;
 - «СҚО Ішкі саясат басқармасы» ММ.
- 7.27. Басқа ЖОО-на Хабаршының қағазға басылған нұсқасын пайдаланушыларға қызмет көрсету және қорларды сақтау бөлімі пошта арқылы жібереді (Қосымша 4).

8. ТОЛЫҚТЫРУЛАР МЕН ӨЗГЕРТУЛЕР ЕНГІЗУ ТӘРТІБІ

- 8.4. Белгілі бір ресімге толықтырулар мен өзгертулер енгізу тәртібін бекіту СҚМУ 401-17 Ішкі нормативтік құжаттар.
- 8.5. Берілген ережеге ұсыныстар енгізу мен толықтыруларды факультеттер, кафедралар

М.Қозыбаев атындағы СҚМУ СКГУ им. М. Козыбаева	Тармақтарды өзгерту Изменение пунктов	Басылым: екінші Издание: второе
Процесс түрінің ережесі Положение процессного вида	СҚМУ ПТЕ 86 ПП СКГУ 86	7 беттің 26 Стр. 7 из 26

мен ережені орындауға жұмылдырылған құрылымдық бөлімшелер, ректорат, Ғылыми кеңес жүзеге асырады.

8.6. Ережеге өзгерістер енгізу Ректор бұйрығы негізінде жүзеге асырылады.

М.Қозыбаев атындағы СҚМУ СКГУ им. М. Козыбаева	Тармақтарды өзгерту Изменение пунктов	Басылым: екінші Издание: второе
Процесс түрінің ережесі Положение процессного вида	СҚМУ ПТЕ 86 ПП СКГУ 86	8 беттің 26 Стр. 8 из 26

Қосымша 1

Мақаланы рәсімдеу үлгісі

ӘОЖ 364.
ГТАМР 15.31.31

БАЛАНЫҢ ПСИХОЛОГИЯЛЫҚ ДЕНСАУЛЫҒЫҢ ФАКТОРЫ РЕТІНДЕ АТА-АНАЛАРДЫҢ КОММУНИКАТИВТІК МӘДЕНИЕТІ

Т.Д. Дубовицкая¹, С.В. Воронин¹
¹ФМБМ ЖБ, СГУ, Сочи қ., РФ

КОММУНИКАТИВНАЯ КУЛЬТУРА РОДИТЕЛЕЙ КАК ФАКТОР ПСИХОЛОГИЧЕСКОГО ЗДОРОВЬЯ РЕБЕНКА

Дубовицкая Т.Д.¹, Воронин С.В.¹
¹ФГБОУ ВО, СГУ, г. Сочи, РФ

COMMUNICATIVE CULTURE OF PARENTS AS A FACTOR OF CHILD'S PSYCHOLOGICAL WELL-BEING

T. Dubovitskaya¹, S.Voronin¹
¹ FSEI HPE, SSU, Sochi, RF

Аңдатпа

Ата-аналардың коммуникативті мәдениеті ата - аналардың баланың коммуникативті қарым-қатынас механизмдері мен әдістерін оның жеке өсуі мен психологиялық денсаулығын анықтайтын білуі және иеленуі ретінде қарастырылады. Байланыстық мәдениеттің құрамдас бөлігі ретінде В.Н. Мясишев сәйкестік қатынас құрылымын ұсынады: когнитивті, эмоционалды-реттейтін және интерактивті. Отбасының балаларға арналған экологиясын қалыптастыруда және ата-аналардың коммуникативті мәдениетін қалыптастыруда білім беру ұйымдарында маңызды рөл атқарады. Осыған байланысты, психологиялық мәдениет біздің елде кең таралуымен және енгізілуіне байланысты ата-аналардың коммуникативтік мәдениет ұғымдар идеясын әзірлеу. В.И. Долгова, Е.В. Попова және Н.В. Слабодских баланың жеке басын қалыптастырушы әсерін көрсететін «ата-ана тұлғасының білім, іскерлік және коммуникативтік қасиеттерінің жиынтығы» сияқты кейбір ата-аналардың коммуникативтік мәдениетін анықтайды. Бірақ бұл ретте оның құрылымында авторлардың деректерінде эмоционалдық, мотивациялық және мінез-құлық блоктары бөлінеді, ол толық емес шамада оны анықтау үшін сәйкес келеді.

Түйінді сөздер: психологиялық денсаулық, отбасылық экология, коммуникативтік мәдениет, ата-аналардың коммуникативтік мінез-құлық стилі, баланың мінез-құлық.

Аннотация

Коммуникативная культура родителей рассматривается как осознание и владение родителями механизмами и приемами коммуникативного взаимодействия с ребенком, обуславливающими его личностный рост и психологическое здоровье. В качестве компонентов коммуникативной культуры в соответствии со структурой отношения по В.Н. Мясишеву выступают: когнитивный, эмоционально-регулятивный и интерактивный. Важная роль в создании благоприятной для ребенка экологии семьи и формировании коммуникативной культуры родителей принадлежит образовательным организациям. В связи с введением и широким распространением в нашей стране понятия психологическая культура возникла идея разработки понятия коммуникативной культуры родителей. В.И. Долгова, Е.В. Попова и Н.В. Слабодских определяют коммуникативную культуру родителей как некоторую «совокупность знаний, умений и коммуникативных качеств личности родителя», оказывающих формирующее влияние на личность ребенка. Но при этом в ее структуре данные авторы выделяют эмоциональный, мотивационный и поведенческий блоки, что не в полной мере соответствует ее определению.

М.Қозыбаев атындағы СҚМУ СКГУ им. М. Козыбаева	Тармақтарды өзгерту Изменение пунктов	Басылым: екінші Издание: второе
Процесс түрінің ережесі Положение процессного вида	СҚМУ ПТЕ 86 ПП СКГУ 86	9 беттің 26 Стр. 9 из 26

Ключевые слова: психологическое здоровье, экология семьи, коммуникативная культура, коммуникативный стиль, поведение родителей, поведение ребенка.

Annotation

Communicative culture of parents is seen as recognition of parents and the possession of mechanisms and techniques of communicative interaction with the child contributing to his personal growth and psychological health. As components of communicative culture in accordance with the structure of relations by V. N. Myasishchevare: cognitive, emotional, regulatory and interactive. An important role in creating a kid - friendly environment of the family and the formation of communicative culture of the parents belongs to educational organizations.

In connection with the introduction and wide dissemination of the psychological culture concept in our country, the idea arose to develop the communicative culture concept of parents. V. Dolgova, E. Popova, N. Slabodsky define the communicative culture of parents as «body of knowledge, abilities and interpersonal skills of the parent's personality» that have a shaping influence on the child's personality. But at the same time in its structure, these authors distinguish emotional, motivational and behavioral blocks, which do not fully correspond to its definition.

Key words: psychological well-being, the family ecology, communicative culture, communicative style behavior of the child, behavior of the parents.

Введение

Сохранение и поддержание психологического здоровья подрастающего поколения признается на сегодняшний день одним из приоритетных направлений в психолого-педагогических исследованиях. Несомненно, важная роль в его обеспечении принадлежит характеру общения родителей с ребенком. Семью рассматривают, в частности, как экологическую систему, являющейся жизненной средой, в которой каждый член семьи хочет иметь свою экологическую нишу, то есть пространство, которое позволяет субъекту в полной мере удовлетворять свои важные потребности и развивать себя [1].

Одним из первых психологов, кто поставил цель обязательной подготовки родителей к воспитанию детей, явился А. Адлер [2]. Ему принадлежит заслуга во введении понятия – «семейная терапия». Также он основал в Вене в 1919 году психопедиатрический центр, который был предназначен для работы с педагогами, родителями и детьми. В последующем, основоположники и представители практически всех психологических направлений касались условий и механизмов воспитания родителями своих детей.

В связи с введением и широким распространением в нашей стране понятия психологическая культура возникла идея разработки понятия коммуникативной культуры родителей. В частности, В.И. Долгова, Е.В. Попова, Н.В. Слабодских [3] определяют коммуникативную культуру родителей как некоторую «совокупность знаний, умений и коммуникативных качеств личности родителя», оказывающих формирующее влияние на личность ребенка. Но при этом в ее структуре данные авторы выделяют эмоциональный, мотивационный и поведенческий блоки, что не в полной мере соответствует ее определению. В наших, ранее опубликованных работах [4; 5] мы рассматриваем коммуникативную культуру родителей, как интегративное свойство личности родителей, выражающееся в осознании и владении ими механизмами и приемами коммуникативного взаимодействия с ребенком, которые обуславливают его личностный рост и психологическое здоровье.

Таблица 1 Представленность в выборке студентов – психологов с ведущей мотивацией достижения и избегания неудач

	абс.	%
Мотивация достижения	23	38,3
Мотивация избегания неудачи	31	51,7
Мотивационные комплексы не выражены	6	10

М.Қозыбаев атындағы СҚМУ СКГУ им. М. Козыбаева	Тармақтарды өзгерту Изменение пунктов	Басылым: екінші Издание: второе
Процесс түрінің ережесі Положение процессного вида	СҚМУ ПТЕ 86 ПП СКГУ 86	10 беттің 26 Стр. 10 из 26

Методы исследования

В нашем исследовании мы проверяли следующую гипотезу: существует специфика жизнестойкости и смысложизненных ориентаций у лиц с высоким уровнем субъективного ощущения одиночества, а именно:

- жизнестойкость лиц с высоким уровнем субъективного ощущения одиночества ниже, чем жизнестойкость лиц с низким уровнем одиночества;
- структурно – иерархическая организация смысложизненных ориентаций лиц с высоким и низким уровнем субъективного ощущения одиночества качественно различна.

Рисунок 1 Название

Результаты исследования

План реализации программы дисциплины рассчитан на 1 учебный год. Программа рассчитана на обучение учащихся 6 – 8 классов.

Заклучение

Таким образом, выдвинутая нами гипотеза подтвердилась частично – существует специфика жизнестойкости у лиц с высоким уровнем ощущения одиночества, но не было выявлено специфических особенностей смысложизненных ориентаций в зависимости от уровня субъективного ощущения одиночества.

Литература:

1. Иванов А.А. Процессы протаивания грунта // Доклады НАН РК. – 2007. – № 1. – С. 16 – 19.
2. Петров А.Ф. Теплообмен в дисперсных средах. – М.: Гостехиздат, 1994. – 444 с.
3. Наурызбаев А.С. История Центральной Азии: концепции, методология и новые подходы // Мат - лы междунар. научн. конф. «К новым стандартам в развитии общественных наук в Центральной Азии». – Алматы: Дайк – Пресс, 2006. – С. 10 – 17.

М.Қозыбаев атындағы СҚМУ СКГУ им. М. Козыбаева	Тармақтарды өзгерту Изменение пунктов	Басылым: екінші Издание: второе
Процесс түрінің ережесі Положение процессного вида	СҚМУ ПТЕ 86 ПП СКГУ 86	11 беттің 26 Стр. 11 из 26

Қосымша 2

**М. Қозыбаев атындағы Солтүстік Қазақстан мемлекеттік
университеті М. Қозыбаев атындағы СҚМУ
Хабаршысы**

№ _____

(авторы, тақырыбы)

Түпнұсқалы мақала
Қысқаша хабарлама
Сыни пікірлер

РЕЦЕНЗИЯ

№	Бағалау критерийлері	иә	жоқ	Ескертпелер
1	Мақала мазмұны ғылыми бағытқа жата ма			
2	Зерттеу саласындағы жаңалығының және маңыздылығының болуы			
3	Мазмұны мен атауы сәйкес келеді ме?			
4	Мақала тақырыбы ашылған ба?			
5	Зерттеудің қазіргі жағдайы сипатталған ба?			
6	Эксперименттік деректер дұрыс түсіндірілген бе?			
7	Библиографиялық тізім сәйкестігі			
8	Ресімдеу ережесіне сәйкестігі			
9	Кестелер мен суреттер туралы ақпарат жеткілікті ме?			
10	Мақала мазмұны айқын жазылған ба?			
11	Мақала материалы қисынды құрастырылған ба?			
12	Аңдатпа мен түйін сөздер жеткілікті түрде ақпараттанған ба?			
13	Қолданылған әдебиеттің өзектілігі			

Авторларға арналған нақты ескертулер, сұрақтар мен ұсыныстарды жазуды өтінемін.

Қорытынды:

түзетусіз жариялау
аздаған түзетулермен жариялау
мүлде жарияламау

Рецензент _____ Күні _____
/Аты-жөні/

М.Қозыбаев атындағы СҚМУ СКГУ им. М. Козыбаева	Тармақтарды өзгерту Изменение пунктов	Басылым: екінші Издание: второе
Процесс түрінің ережесі Положение процессного вида	СҚМУ ПТЕ 86 ПП СКГУ 86	12 беттің 26 Стр. 12 из 26

Қосымша 3

Жарияланымға арналған ұсыныстар

«М. Қозыбаев атындағы СҚМУ Хабаршысы» журналының редакция мүшелеріне
№_____ жазылған. келіп түскен_____ мақала, оларға рецензия беріліп, пікір

Редакция мүшелері шешім қабылдап, жариялауға

ұсынады. Келесі мазмұндағы №_:

№ п/п	Автор	Мақала атауы

күні _____ жетекшінің және жауапты хатшы мен редакция мүшелерінің
аты-жөні, қолы

КЕЛІСІЛДІ:

ҒЖИ

проректоры

ҒД

Директоры

М.Қозыбаев атындағы СҚМУ СКГУ им. М. Козыбаева	Тармақтарды өзгерту Изменение пунктов	Басылым: екінші Издание: второе
Процесс түрінің ережесі Положение процессного вида	СҚМУ ПТЕ 86 ПП СКГУ 86	13 беттің 26 Стр. 13 из 26

Қосымша 4

**«М. Қозыбаев атындағы СҚМУ Хабаршысы» журналының тегін даналары
жіберілетін Қазақстан ЖОО-ның тізімі:**

1. М.О. Әуезов атындағы Оңтүстік-Қазақстан мемлекеттік университеті.
2. Е.А. Бөкетов атындағы Қарағанды мемлекеттік университеті.
3. С. Торайғыров атындағы Павлодар мемлекеттік университеті.
4. М.Х. Дулати атындағы Тараз мемлекеттік университеті.
5. А. Байтұрсынов атындағы Қостанай мемлекеттік университеті.
6. С. Аманжолов атындағы Шығыс Қазақстан мемлекеттік университеті.
7. Қорқыт ата атындағы Қызылорда мемлекеттік университеті.
8. І. Жансүгіров атындағы Жетісу мемлекеттік университеті.
9. Шәкәрім атындағы Семей мемлекеттік университеті..
10. Павлодар педагогикалық институты.
11. Х. Досмұхамедов атындағы Атырау мемлекеттік университеті.
12. М. Өтемісов Батыс Қазақстан мемлекеттік университеті.
13. П.П. Ершов атындағы Есіл педагогикалық институты.
14. Омбы мемлекеттік педагогикалық университеті.
15. Сургут мемлекеттік педагогикалық университеті.
16. Төмен мемлекеттік университеті.
17. Ф.М. Достоевский атындағы Омбы мемлекеттік университеті.
18. Новосібір мемлекеттік техникалық университеті.

М.Қозыбаев атындағы СҚМУ СКГУ им. М. Козыбаева	Тармақтарды өзгерту Изменение пунктов	Басылым: екінші Издание: второе
Процесс түрінің ережесі Положение процессного вида	СҚМУ ПТЕ 86 ПП СКГУ 86	14 беттің 26 Стр. 14 из 26

ПОЛОЖЕНИЕ

о научном журнале «Вестник СКГУ имени М. Козыбаева»

1. ОБЛАСТЬ ПРИМЕНЕНИЯ

- 1.1. Настоящее Положение регламентирует порядок организации и подготовки к изданию журнала «Вестник СКГУ имени М.Козыбаева».
- 1.2. Настоящее положение обязательно к исполнению членами редакционной коллегии и сотрудниками Научно-методического и патентно-лицензионного отдела.

2. НОРМАТИВНЫЕ ССЫЛКИ

- 2.1. Настоящее Положение разработано на основании требований следующих документов:
 - Закона Республики Казахстан от 27 июля 2007 года «Об образовании»;
 - Закона Республики Казахстан от 23 июля 1999 года № 451-І «О средствах массовой информации»;
 - Стандарта по оформлению статей по ГОСТ 7.5.-98 «Журналы, сборники, информационные издания. Издательское оформление публикуемых материалов», принятых Межгосударственным Советом по стандартизации, метрологии и сертификации (протокол № 1:3–98 от 28 мая 1998 года);
 - Стандарта пристатейных библиографических списков по ГОСТ 7.1.-2003 «Библиографическая запись. Библиографическое описание. Общие требования и правила составления», принятых Межгосударственным Советом по стандартизации, метрологии и сертификации (протокол № 12 от 2 июля 2003 г.);
 - Требований к научным изданиям для включения в перечень изданий, рекомендуемых Комитетом по контролю в сфере образования и науки МОН РК для публикации основных результатов научной деятельности (Приказ Министра образования и науки Республики Казахстан от 12 января 2016 года № 20).

3. ОБОЗНАЧЕНИЯ И СОКРАЩЕНИЯ

ИПО	Издательско-полиграфический отдел
НМиПЛО	Научно-методический и патентно-лицензионный отдел
НТС	Научно-технический совет
Университет	Северо-Казахстанский государственный университет им. М. Козыбаева
Вестник	Вестник СКГУ имени М. Козыбаева

4. ОБЩИЕ ПОЛОЖЕНИЯ

- 4.1. Вестник издается ежеквартально в четырех сериях по тематическим направлениям:
 - социально-гуманитарные;
 - естественные и сельскохозяйственные;
 - технические;
 - педагогические науки.

М.Қозыбаев атындағы СҚМУ СКГУ им. М. Қозыбаева	Тармақтарды өзгерту Изменение пунктов	Басылым: екінші Издание: второе
Процесс түрінің ережесі Положение процессного вида	СҚМУ ПТЕ 86 ПП СКГУ 86	15 беттің 26 Стр. 15 из 26

- 4.2. Языки издания статей – казахский, русский, английский и другие.
- 4.3. В Вестнике публикуются полностью завершённые научно-исследовательские работы (в объёме 5-10 страниц), краткие сообщения о новых и важных для научного сообщества разработках (объём 2-3 страницы).
- 4.4. Критические обзоры принимаются после поручения главным редактором или ответственным секретарем выпускаемой серии. Авторы, предлагающие критические обзоры, сначала обращаются к главному редактору или ответственному секретарю данной серии.
- 4.5. В одной серии Вестника публикуются 20-25 статей (около 100 страниц).
- 4.6. Состав редколлегии 4-х серий рассматривается на заседании НТС и утверждается приказом Ректора.
- 4.7. Редакционная коллегия состоит из главного редактора, ответственного секретаря и членов. Ответственный секретарь и члены редакционной коллегии являются специалистами в соответствующем направлении с ненулевым H-индексом. Редакционная коллегия включает также иностранных специалистов.
- 4.8. Технический секретарь является специалистом НМиПЛО, отвечает за техническое оформление Вестника и не несет ответственности за его содержание.
- 4.9. Инструкция для авторов включается в каждый том Вестника и размещается на сайте Вестника www.nkzu.kz/vestnik.

5. РЕДАКЦИОННАЯ ПОЛИТИКА

- 5.1. Авторы несут ответственность за достоверность и значимость научных результатов, а также за актуальность научного содержания работ.
- 5.2. Рукописи статей, опубликованных ранее или переданных в другие издания, не принимаются.
- 5.3. Представляя текст работы для публикации в журнале, авторы гарантируют, что:
 - работа ранее не была опубликована, и не рассматривается для публикации в другом журнале, а также публикация одобрена всеми авторами и негласно или явно ответственными органами, где выполнялась работа;
 - если работа будет принята, она не будет опубликована в другом журнале в той же форме на английском или любом другом языке, в том числе в электронном виде без письменного согласия владельца авторских прав;
 - представленная работа полностью оригинальная и, в случае использования работ других авторов, сделаны соответствующие библиографические ссылки.
- 5.4. Оригинальность полученных статей проверяется с использованием системы антиплагиата.
- 5.5. Представленные статьи рецензируются не менее чем двумя независимыми учеными по соответствующему научному направлению, не входящими в состав редколлегии, и одним членом редколлегии – ведущим специалистом в соответствующей области.
- 5.6. Статьи в журнале публикуются бесплатно.

6. ИНСТРУКЦИЯ ДЛЯ АВТОРОВ

- 6.1. В журнале публикуются статьи о результатах научных исследований и критические обзоры по тематическим направлениям: педагогические науки, гуманитарно-социальные науки, технические науки, естественные и сельскохозяйственные науки.

М.Қозыбаев атындағы СҚМУ СКГУ им. М. Қозыбаева	Тармақтарды өзгерту Изменение пунктов	Басылым: екінші Издание: второе
Процесс түрінің ережесі Положение процессного вида	СҚМУ ПТЕ 86 ПП СКГУ 86	16 беттің 26 Стр. 16 из 26

- 6.2. Авторы несут ответственность за достоверность и значимость научных результатов и актуальность научного содержания работ. Не допускается **плагиат**. Оригинальность полученных статей проверяется с использованием системы антиплагиата.
- 6.3. Статьи публикуются на казахском, русском, английском языках.
- 6.4. Рукописи статей опубликованных ранее или переданных в другие издания, не принимаются.
- 6.5. Представляя текст работы для публикации в Вестнике, авторы гарантируют, что:
- их работа полностью оригинальная и в случае использования работ других авторов сделаны соответствующие библиографические ссылки;
 - работа ранее не была опубликована;
 - представленная рукопись не рассматривается для публикации в редакции другого издания;
 - публикация одобрена всеми авторами и негласно или явно ответственными органами, где проводилась работа;
 - если статья будет принята, она не будет опубликована в другом месте в той же форме на английском или любом другом языке, в том числе в электронном виде без письменного согласия владельца авторских прав.
- 6.6. Представленные материалы для опубликования должны содержать результаты оригинальных научных исследований по актуальным проблемам в области физики, математики, механики, информатики, биологии, медицины, геологии, химии, экологии, общественных и гуманитарных наук и др., ранее не опубликованные и не предназначенные к публикации в других изданиях. Для опубликования принимаются полностью завершённые исследовательские работы, которые представлены четко и лаконично. Также в Вестнике публикуются краткие сообщения о новых и важных для научного сообщества разработках (объем 2-3 страницы). Критические обзоры принимаются после поручения главным редактором или ответственным секретарем выпускаемой серии. Авторы, предоставляющие критические обзоры, сначала обращаются к главному редактору или ответственному секретарю данной серии. Статьи, не отвечающие по содержанию и по оформлению к публикации не принимаются и не возвращаются авторам.
- 6.7. Представленные статьи рецензируются не менее чем двумя независимыми учеными по научному направлению. Выбор рецензентов и окончательное решение о публикации принимает редколлегия выпускаемой серии.
- 6.8. Текст статьи должен включать:
- **Введение**, которое дает вводную информацию, касающуюся темы статьи; описывает цель и задачи исследования, актуальность и новизну.
 - **Методы исследования**. В данном разделе описывается последовательность выполнения исследования и обосновывается выбор используемых методов, материалов, приборов, оборудования и других условий проведения экспериментов/наблюдений.
 - **Результаты исследования**, представляющие фактические результаты исследования (текст, таблицы, графики, диаграммы, уравнения, фотографии, рисунки).
 - **Дискуссию**, содержащую интерпретацию полученных результатов исследования, включая:
 - соответствие полученных результатов гипотезе исследования;
 - ограничения исследования и обобщение его результатов;
 - предложения по практическому применению;
 - предложения по направлению будущих исследований.

М.Қозыбаев атындағы СҚМУ СКГУ им. М. Козыбаева	Тармақтарды өзгерту Изменение пунктов	Басылым: екінші Издание: второе
Процесс түрінің ережесі Положение процессного вида	СҚМУ ПТЕ 86 ПП СКГУ 86	17 беттің 26 Стр. 17 из 26

- **Заключение**, которое содержащее краткие итоги разделов статьи без повторения формулировок, приведенных в них.
 - **Литературу**.
- 6.9. Статьи предоставляются в Департамент науки, НМиПЛО (e-mail: vestnik_skgu@mail.ru) в электронном формате, оформленные по образцу (Приложение 1), в соответствии со следующими техническими требованиями:
- 6.9.1. Текст статьи объемом 5-10 страниц (для кратких сообщений 2-3 страницы) должен быть набран в редакторе Word, шрифтом Times New Roman, с одинарным интервалом. Параметры страницы: формат А4, поля - по 2,5 см со всех сторон.
- 6.9.2. Статья начинается с индекса **УДК** (Универсальная десятичная классификация) заглавным, жирным шрифтом, 12 пт, по левому краю. Ниже располагается **МРНТИ** (Межгосударственный рубрикатор научно-технической информации) рубрикатор научно-технической информации) заглавным, жирным шрифтом, 12 пт, по левому краю. Через одну строку размещается название статьи по центру без переносов, без красной строки, без точки, заглавными, жирными буквами, 12 пт.
- 6.9.3. На следующей строке - фамилии и инициалы авторов обычным жирным шрифтом, 12 пт, по центру без переносов, без красной строки. На следующей строке указываются место работы, город, республика автора (-ов), по центру, курсивом, 12 пт.
- 6.9.4. Название статьи, фамилия автора, место работы указываются на трех языках (казахский, русский, английский). Если статья автора на казахском языке, то сначала размещается название статьи на казахском языке, а затем на двух других языках. Если статья на английском – делается аналогично.
- 6.9.5. Через две строки по центру следует слово **Аннотация** жирным шрифтом 10 пт, затем текст обычным шрифтом 10 пт, по ширине с абзацем 1 см. Аннотации должны быть представлены на трех языках (казахский, русский, английский), через одну строку друг от друга. Аннотация должна отражать проблематику статьи, цели, методы проведения и результаты работы, область применения результатов, выводы.
- 6.9.6. После аннотации требуется написать ключевые слова (5-8 слов и словосочетаний).
- 6.9.7. Через две строки следует основной текст статьи обычным шрифтом 12 пт, по ширине, с красной строки – 1 см. Ссылки на научные источники обязательны, их следует указывать в квадратных скобках порядковым номером, по мере упоминания, в соответствии со списком использованной литературы, например: [1, с. 15-17].
- 6.9.8. Рисунки, фотографии и графические материалы должны быть сгруппированы, иметь четкое качество изображения.
- 6.9.9. Через две строки по центру следует слово **Литература** жирным шрифтом 10 пт, без абзаца. Список литературы оформляется простым шрифтом, 10 пт, с абзацем 1 см, следующим образом:
1. Иванов А.А. Процессы протаивания грунта // Доклады НАН РК. – 2007. – № 1. – С. 16-19.
 2. Петров А.Ф. Теплообмен в дисперсных средах. – М.: Гостехиздат, 1994. – 444 с.
 3. Наурызбаев А.С. История Центральной Азии: концепции, методология и новые подходы // Мат-лы междунар. научн. конф. «К новым стандартам в развитии общественных наук в Центральной Азии». – Алматы: Дайк-Пресс, 2006. – С. 10-17.
- 6.10. Статьи, не отвечающие по содержанию и оформлению вышеперечисленным требованиям, к публикации не принимаются и не возвращаются авторам.

М.Қозыбаев атындағы СҚМУ СКГУ им. М. Козыбаева	Тармақтарды өзгерту Изменение пунктов	Басылым: екінші Издание: второе
Процесс түрінің ережесі Положение процессного вида	СҚМУ ПТЕ 86 ПП СКГУ 86	18 беттің 26 Стр. 18 из 26

7. ОПЕРАТИВНЫЙ АЛГОРИТМ ПОДГОТОВКИ ВЕСТНИКА СКГУ ИМ. М. КОЗЫБАЕВА

- 7.1. Статья, представляемая для публикации, отправляется по электронной почте на адрес e-mail: **vestnik_skgu@mail.ru**.
- 7.2. Журнал «Вестник СКГУ им. М. Козыбаева» выходит раз в квартал по четырем направлениям: естественные и сельскохозяйственные науки, социально – гуманитарные науки, педагогические науки, технические науки. Сроки приема, рассмотрения статей и выход в печать номера журнала:
 - 7.2.1. №1 – Прием статей до 15 февраля, редакция рассматривает с 16 до 28 февраля, выход в печать – до 30 марта;
 - 7.2.2. №2 – Прием статей до 15 мая, редакция рассматривает с 16 до 30 мая, выход в печать – до 30 июня;
 - 7.2.3. №3 – Прием статей до 15 августа, редакция рассматривает с 16 до 30 августа, выход в печать – до 30 сентября;
 - 7.2.4. №4 – Прием статей до 15 ноября, редакция рассматривает с 16 до 30 ноября, выход в печать – до 30 декабря.
- 7.3. Полученная статья проверяется на наличие заимствованного материала с использованием системы «Антиплагиат». Технический секретарь отправляет статьи в отдел программирования и информационного контента для проверки в системе «Антиплагиат».
- 7.4. Одобрение на опубликование в журнале получают статьи имеющие процент оригинальности не менее 70 %.
- 7.5. Если показатель оригинальности находится в интервале 55-69%, то статья возвращается на доработку. Авторы должны представить свою работу повторно после возврата в течение пяти дней.
- 7.6. В случае низкого уровня уникальности работы (менее 55%) статья не рассматривается редколлегией.
- 7.7. В случае успешного прохождения проверки статьи на оригинальность технический секретарь направляет статьи ответственному секретарю выпускаемой серии в электронном формате в том виде, в котором они получены.
- 7.8. Ответственный секретарь направляет рукописи членам редакционной коллегии.
- 7.9. Члены редколлегии выбирают рецензентов – двух независимых ученых, не входящих в состав редколлегии, в соответствии с научным направлением статьи и областью компетенции.
- 7.10. Члены редколлегии готовят мнение.
- 7.11. Члены редколлегии отправляют две рецензии и мнение ответственному секретарю не позже пяти рабочих дней после получения статей.
- 7.12. Рецензии статей представляются ответственному секретарю и в НМиПЛО в электронном формате (word file) и в оригинале с подписью рецензента в соответствии с приложенной формой (Приложение 2). Решение может быть следующим:
 - опубликовать без изменений;
 - опубликовать с небольшими изменениями;
 - не публиковать.
- 7.13. В случае несоответствия оценки рецензентов решение о публикации статей принимает редколлегия.

М.Қозыбаев атындағы СҚМУ СКГУ им. М. Козыбаева	Тармақтарды өзгерту Изменение пунктов	Басылым: екінші Издание: второе
Процесс түрінің ережесі Положение процессного вида	СҚМУ ПТЕ 86 ПП СКГУ 86	19 беттің 26 Стр. 19 из 26

- 7.14. Список авторов, рекомендуемых к публикации в журнале (на бумажном носителе) направляется в Департамент науки, НМиПЛО, согласно прилагаемой таблице:

Номер	Авторы	Название статьи	Решение		
			публиковать в представ- ленной форме	публиковать после коррекции	не публиковать

дата

Ф.И.О. и подпись ответственного секретаря редколлегии

- 7.15. Технический секретарь направляет авторам письмо о решении редколлегии (по электронной почте) и комментарии рецензентов, но личность рецензентов не разглашается.
- 7.16. Рукописи, возвращенные для доработки, отправляются обратно в редакцию не позднее, чем через 5 рабочих дней после уведомления по электронной почте. Рукописи, отправленные позднее этого срока, редакционной коллегией не рассматриваются.
- 7.17. Исправленные рукописи направляются ответственному секретарю для принятия окончательного решения.
- 7.18. Ответственный секретарь составляет окончательный список статей, принятых для публикации, и направляет его техническому секретарю.
- 7.19. Руководитель НМиПЛО контролирует оформление статей в соответствии с требованиями.
- 7.20. Технический секретарь формирует пилотный номер Вестника и отправляет его в электронном виде ответственному секретарю и членам редколлегии на согласование.
- 7.21. Пилотный экземпляр Вестника печатается и отправляется редколлегии на утверждение. Ответственный секретарь редакционной коллегии и руководитель НМиПЛО подписывают предложение о публикации (Приложение 3). Предложение согласуют директор Департамента науки и проректор по науке и инновациям.
- 7.22. Окончательное решение о выпуске Вестника принимает главный редактор и проректор по науке и инновациям.
- 7.23. Технический секретарь отправляет утвержденный Вестник в ИПО на печать тиражом 100 экземпляров.
- 7.24. Содержание Вестника размещается на сайте Университета www.nkzu.kz/vestnik.
- 7.25. Технический секретарь формирует статьи в соответствии с требованиями для публикации в репозитории и отправляет в НМиПЛО.
- 7.26. В соответствии с Законом РК «О средствах массовой информации», собственник СМИ направляет обязательные бесплатные экземпляры периодических изданий в следующие инстанции:
- Библиотека Мажилиса РК;
 - Национальная библиотека РК;
 - Национальная книжная палата РК;
 - Комитет информации и архивов РК;
 - ГУ «Управление внутренней политики СКО».
- 7.27. Другим вузам Департамент науки отправляет по электронной почте вариант Вестника (Приложение 4).

М.Қозыбаев атындағы СҚМУ СКГУ им. М. Козыбаева	Тармақтарды өзгерту Изменение пунктов	Басылым: екінші Издание: второе
Процесс түрінің ережесі Положение процессного вида	СҚМУ ПТЕ 86 ПП СКГУ 86	20 беттің 26 Стр. 20 из 26

8. ПОРЯДОК ВНЕСЕНИЯ ИЗМЕНЕНИЙ И ДОПОЛНЕНИЙ

- 8.1. Порядок утверждения изменений и дополнений к определен процедурой ПРО СКГУ 401-17 Внутренняя нормативная документация.
- 8.2. Внесение предложений по изменениям и дополнениям данного Положения осуществляют факультеты, кафедры и структурные подразделения, задействованные в исполнении Положения, ректорат, Ученый совет.
- 8.3. Внесение изменений в Положение осуществляется на основании приказа Ректора университета.

ҚҰРАСТЫРАЛҒАН/ РАЗРАБОТАНО:

ҒӘЖПІБ жетекшісі/
Руководитель НМиПЛО

Б. Жомартов

КЕЛІСІЛДІ/ СОГЛАСОВАНО:

ҒЖИЖ проректор/
Проректор по НИИ

А. Ибраева

ҒД директоры/
Директор ДН

М. Куантаева

ССИД директоры/
Директор ДСКИ

М. Погребницкая

М.Қозыбаев атындағы СҚМУ СКГУ им. М. Козыбаева	Тармақтарды өзгерту Изменение пунктов	Басылым: екінші Издание: второе
Процесс түрінің ережесі Положение процессного вида	СҚМУ ПТЕ 86 ПП СКГУ 86	21 беттің 26 Стр. 21 из 26

Приложение 1

Образец оформления статьи

УДК 364.
МРНТИ 15.31.31

КОММУНИКАТИВНАЯ КУЛЬТУРА РОДИТЕЛЕЙ КАК ФАКТОР ПСИХОЛОГИЧЕСКОГО ЗДОРОВЬЯ РЕБЕНКА

Дубовицкая Т.Д.¹, Воронин С.В.¹
¹ФГБОУ ВО, СГУ, г. Сочи, РФ

БАЛАНЫҢ ПСИХОЛОГИЯЛЫҚ ДЕНСАУЛЫҒЫҢ ФАКТОРЫ РЕТІНДЕ АТА-АНАЛАРДЫҢ КОММУНИКАТИВТІК МӘДЕНИЕТІ

Т.Д. Дубовицкая¹, С.В. Воронин¹
¹ФМББМ ЖБ, СГУ, Сочи қ., РФ

COMMUNICATIVE CULTURE OF PARENTS AS A FACTOR OF CHILD'S PSYCHOLOGICAL WELL-BEING

T. Dubovitskaya¹, S.Voronin¹
¹ FSEI HPE, SSU, Sochi, RF

Аннотация

Коммуникативная культура родителей рассматривается как осознание и владение родителями механизмами и приемами коммуникативного взаимодействия с ребенком, обуславливающими его личностный рост и психологическое здоровье. В качестве компонентов коммуникативной культуры в соответствии со структурой отношения по В.Н. Мясищеву выступают: когнитивный, эмоционально-регулятивный и интерактивный. Важная роль в создании благоприятной для ребенка экологии семьи и формировании коммуникативной культуры родителей принадлежит образовательным организациям. В связи с введением и широким распространением в нашей стране понятия психологическая культура возникла идея разработки понятия коммуникативной культуры родителей. В.И. Долгова, Е.В. Попова и Н.В. Слабодских определяют коммуникативную культуру родителей как некоторую «совокупность знаний, умений и коммуникативных качеств личности родителя», оказывающих формирующее влияние на личность ребенка. Но при этом в ее структуре данные авторы выделяют эмоциональный, мотивационный и поведенческий блоки, что не в полной мере соответствует ее определению.

Ключевые слова: психологическое здоровье, экология семьи, коммуникативная культура, коммуникативный стиль, поведение родителей, поведение ребенка.

Аңдатпа

Ата-аналардың коммуникативті мәдениеті ата - аналардың баланың коммуникативті қарым-қатынас механизмдері мен әдістерін оның жеке өсуі мен психологиялық денсаулығын анықтайтын білуі және иеленуі ретінде қарастырылады. Байланыстық мәдениеттің құрамдас бөлігі ретінде В.Н. Мясищев сәйкестік қатынас құрылымын ұсынады: когнитивті, эмоционалды-реттейтін және интерактивті. Отбасының балаларға арналған экологиясын қалыптастыруда және ата-аналардың коммуникативті мәдениетін қалыптастыруда білім беру ұйымдарында маңызды рөл атқарады. Осыған байланысты, психологиялық мәдениет біздің елде кең таралуымен және енгізілуіне байланысты ата-аналардың коммуникативтік мәдениет ұғымдар идеясын әзірлеу. В.И. Долгова, Е.В. Попова және Н.В. Слабодских баланың жеке басын қалыптастырушы әсерін көрсететін «ата-ана тұлғасының білім, іскерлік және коммуникативтік қасиеттерінің жиынтығы» сияқты кейбір ата-аналардың коммуникативтік мәдениетін анықтайды. Бірақ бұл ретте оның құрылымында авторлардың деректерінде эмоционалдық, мотивациялық және мінез-құлық блоктары бөлінеді, ол толық емес шамада оны анықтау үшін сәйкес келеді.

Түйінді сөздер: психологиялық денсаулық, отбасылық экология, коммуникативтік мәдениет, ата-аналардың коммуникативтік мінез-құлық стилі, баланың мінез-құлқы.

М.Қозыбаев атындағы СҚМУ СКГУ им. М. Козыбаева	Тармақтарды өзгерту Изменение пунктов	Басылым: екінші Издание: второе
Процесс түрінің ережесі Положение процессного вида	СҚМУ ПТЕ 86 ПП СКГУ 86	22 беттің 26 Стр. 22 из 26

Annotation

Communicative culture of parents is seen as recognition of parents and the possession of mechanisms and techniques of communicative interaction with the child contributing to his personal growth and psychological health. As components of communicative culture in accordance with the structure of relations by V. N. Myasishchevare: cognitive, emotional, regulatory and interactive. An important role in creating a kid - friendly environment of the family and the formation of communicative culture of the parents belongs to educational organizations.

In connection with the introduction and wide dissemination of the psychological culture concept in our country, the idea arose to develop the communicative culture concept of parents. V. Dolgova, E. Popova, N. Slabodsky define the communicative culture of parents as «body of knowledge, abilities and interpersonal skills of the parent's personality» that have a shaping influence on the child's personality. But at the same time in its structure, these authors distinguish emotional, motivational and behavioral blocks, which do not fully correspond to its definition.

Key words: psychological well-being, the family ecology, communicative culture, communicative style behavior of the child, behavior of the parents.

Введение

Сохранение и поддержание психологического здоровья подрастающего поколения признается на сегодняшний день одним из приоритетных направлений в психолого-педагогических исследованиях. Несомненно, важная роль в его обеспечении принадлежит характеру общения родителей с ребенком. Семью рассматривают, в частности, как экологическую систему, являющейся жизненной средой, в которой каждый член семьи хочет иметь свою экологическую нишу, то есть пространство, которое позволяет субъекту в полной мере удовлетворять свои важные потребности и развивать себя [1].

Одним из первых психологов, кто поставил цель обязательной подготовки родителей к воспитанию детей, явился А. Адлер [2]. Ему принадлежит заслуга во введении понятия – «семейная терапия». Также он основал в Вене в 1919 году психопедиатрический центр, который был предназначен для работы с педагогами, родителями и детьми. В последующем, основоположники и представители практически всех психологических направлений касались условий и механизмов воспитания родителями своих детей.

В связи с введением и широким распространением в нашей стране понятия психологическая культура возникла идея разработки понятия коммуникативной культуры родителей. В частности, В.И. Долгова, Е.В. Попова, Н.В. Слабодских [3] определяют коммуникативную культуру родителей как некоторую «совокупность знаний, умений и коммуникативных качеств личности родителя», оказывающих формирующее влияние на личность ребенка. Но при этом в ее структуре данные авторы выделяют эмоциональный, мотивационный и поведенческий блоки, что не в полной мере соответствует ее определению. В наших, ранее опубликованных работах [4; 5] мы рассматриваем коммуникативную культуру родителей, как интегративное свойство личности родителей, выражающееся в осознании и владении ими механизмами и приемами коммуникативного взаимодействия с ребенком, которые обуславливают его личностный рост и психологическое здоровье.

Таблица 1 Представленность в выборке студентов – психологов с ведущей мотивацией достижения и избегания неудач

	абс.	%
Мотивация достижения	23	38,3
Мотивация избегания неудачи	31	51,7
Мотивационные комплексы не выражены	6	10

М.Қозыбаев атындағы СҚМУ СКГУ им. М. Козыбаева	Тармақтарды өзгерту Изменение пунктов	Басылым: екінші Издание: второе
Процесс түрінің ережесі Положение процессного вида	СҚМУ ПТЕ 86 ПП СКГУ 86	23 беттің 26 Стр. 23 из 26

Методы исследования

В нашем исследовании мы проверяли следующую гипотезу: существует специфика жизнестойкости и смысловых ориентаций у лиц с высоким уровнем субъективного ощущения одиночества, а именно:

- жизнестойкость лиц с высоким уровнем субъективного ощущения одиночества ниже, чем жизнестойкость лиц с низким уровнем одиночества;
- структурно – иерархическая организация смысловых ориентаций лиц с высоким и низким уровнем субъективного ощущения одиночества качественно различна.

Рисунок 1 Название

Результаты исследования

План реализации программы дисциплины рассчитан на 1 учебный год. Программа рассчитана на обучение учащихся 6 – 8 классов.

Заклучение

Таким образом, выдвинутая нами гипотеза подтвердилась частично – существует специфика жизнестойкости у лиц с высоким уровнем ощущения одиночества, но не было выявлено специфических особенностей смысловых ориентаций в зависимости от уровня субъективного ощущения одиночества.

Литература:

1. Иванов А.А. Процессы протаивания грунта // Доклады НАН РК. – 2007. – № 1. – С. 16 – 19.
2. Петров А.Ф. Теплообмен в дисперсных средах. – М.: Гостехиздат, 1994. – 444 с.
3. Наурызбаев А.С. История Центральной Азии: концепции, методология и новые подходы // Мат – лы междунар. научн. конф. «К новым стандартам в развитии общественных наук в Центральной Азии». – Алматы: Дайк – Пресс, 2006. – С. 10 – 17.

М.Қозыбаев атындағы СҚМУ СКГУ им. М. Козыбаева	Тармақтарды өзгерту Изменение пунктов	Басылым: екінші Издание: второе
Процесс түрінің ережесі Положение процессного вида	СҚМУ ПТЕ 86 ПП СКГУ 86	24 беттің 26 Стр. 24 из 26

Приложение 2

Северо-Казахстанский университет им.
М.Козыбаева Вестник СКГУ имени
М.Козыбаева

№ _____

(автор, тема)

Оригинальная статья
Краткое сообщение
Критический обзор

РЕЦЕНЗИЯ

№	Критерии оценки	Да	Нет	см.	Примечания
1	Отвечает ли содержание статьи научному направлению				
2	Наличие новизны и значимости в области исследования				
3	Соответствует ли название содержанию				
4	Ясно ли изложена тема статьи?				
5	Описано ли современное состояние исследуемой области?				
6	Правильно ли интерпретируются экспериментальные данные				
7	Соответствие библиографическому списку				
8	Соответствие правилам оформления				
9	Достаточно ли информативны таблицы и иллюстрации				
10	Ясно ли излагается содержание статьи				
11	Является ли материал статьи логично структурированным				
12	Достаточно ли информативны аннотации и ключевые слова				
13	Актуальность цитируемой литературы				

Пожалуйста, напишите конкретные примечания, вопросы и рекомендации для авторов.

Заключение:

Опубликовать без изменений
Опубликовать с небольшими изменениями
Не публиковать

Рецензент _____ Дата _____
/ФИО/

М.Қозыбаев атындағы СҚМУ СКГУ им. М. Козыбаева	Тармақтарды өзгерту Изменение пунктов	Басылым: екінші Издание: второе
Процесс түрінің ережесі Положение процессного вида	СҚМУ ПТЕ 86 ПП СКГУ 86	25 беттің 26 Стр. 25 из 26

Приложение 3

Предложение к публикации

В редакционную коллегию журнала «Вестник СКГУ имени М. Козыбаева» №__поступило__статей, на которые даны рецензии и выражены мнения.

Члены редакционной коллегии приняли решение и предлагают к публикации № _____ следующего содержания:

№ п/п	Автор	Название статьи

дата

*Ф.И.О. и подпись ответственного секретаря редколлегии,
руководителя Научно-методического и патентно-лицензионного отдела*

СОГЛАСОВАНО:

Проректор по науке и

инновациям Директор

Департамента науки

М.Қозыбаев атындағы СҚМУ СКГУ им. М. Козыбаева	Тармақтарды өзгерту Изменение пунктов	Басылым: екінші Издание: второе
Процесс түрінің ережесі Положение процессного вида	СҚМУ ПТЕ 86 ПП СКГУ 86	26 беттің 26 Стр. 26 из 26

Приложение 4

Перечень ВУЗов Казахстана для направления бесплатных экземпляров журнала

«Вестник СКГУ имени М.Козыбаева»:

1. Южно-Казахстанский государственный университет им. М.О. Ауэзова.
2. Карагандинский государственный университет имени Е.А. Букетова.
3. Павлодарский государственный университет имени С. Торайгырова.
4. Таразский государственный университет имени М.Х. Дулати.
5. Кустанайский государственный университет имени А. Байтурсынова.
6. Восточно-Казахстанский государственный университет имени С. Аманжолова.
7. Кызылординский государственный университет имени Коркыт Ата.
8. Жетысуский государственный университет имени И. Жансугурова.
9. Семипалатинский государственный университет имени Шакарима.
10. Павлодарский государственный педагогический институт.
11. Атырауский государственный университет имени Х. Досмухамедова.
12. Западно-Казахстанский государственный университет им. М. Утемисова.
13. Ишимский педагогический институт им. П.П. Ершова.
14. Омский государственный педагогический университет.
15. Сургутский государственный педагогический университет.
16. Тюменский государственный университет.
17. Омский Государственный университет им. Ф.М. Достоевского.
18. Новосибирский государственный технический университет.